

er virkelig saa simpel, at enhver Landmand, der bliver veiledet, kan gjøre den, og ikke vil vige tilbage derfor. Det onsker jeg derfor at faae fast her, at Landmandens Selvangivelse ligesaagodt kan tages for gode Værer som andre Folks.

Cornelius Petersen: Jeg vil kun sige til min ærede Ven — det trøder jeg nok, jeg kan kalde ham — at han virkelig ikke behøvede at stille denne Catechisation op for mig, thi alt det veed jeg, tør jeg sige, ligesaa godt som han, men dermed er Sagen ikke klar; jeg har sagt det tidligere, og jeg siger det endnu, at de Folk, der sidde i en større Stilling, hvor Herstabet boer for sig selv, og Familien lever ganske adskilt fra Arbejdsclassen paa Gaarden, de kunne stille det ad og gjøre Selvangivelse; men min ærede Ven og jeg kunne ikke gjøre det saaledes, at det kan være klart.

Finantsministeren: Der er to smaa Bemærkninger, som jeg ønskede at gjøre, forinden denne Forhandling sluttes. Den ene er en, jeg har glemt i mit tidligere Foredrag, nemlig angaaende Grunden til, at jeg har foreslaaet Indtægten omsat til Byg efter Capitelstart. Det er naturligtvis skeet, for at ikke Indtægten af Agerbrug skal blive aldeles stereotyp, det vil sige, blive den selvsamme hvert Aar, hvorledes forresten Indtægten har stillet sig; derfor er det ogsaa foreslaaet, at det Antal Lønder Byg, som kommer frem efter Gjennemsnittet af Capitelstarten, skal beregnes efter det sidste Aars Capitelstart; thi derved kommer man den Grundtanke nærmest, der forøvrigt ligger i Forslaget, nemlig at det skal være det sidste Aars Indtægt, der skal lægges til Grund for Ansættelsen. — Der er dernæst en Bemærkning, som det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) kom frem med, og som det er mig midtpaaliggende, hvor den end kommer frem, at modsiges; det er den, at det foreslaaede

skulde være en Hartkornsstat. Dette er ikke Tilfældet. Det ærede Medlem vil vistnok give mig Ret i, at ved en Hartkornsstat maa forstaaes en saadan, som lægges paa Hartkornet med et og samme Beløb, uanset hvilken Værdi Hartkornet har, men det er netop dette, der ikke skeer ved denne Lov, thi her bliver Hartkornet først omsat i Penge, og Skatten da udfreven med Procenter af Pengene.

Kjær: Det har jeg meget godt forstaaet hele Tiden, men den høitagtede Finantsminister vil vistnok indrømme mig, at, idet man omgjør Hartkornet til Penge, vil den Forskjel, der er i Hartkornets Værdi, hvilken ikke er ringe — dette er draget frem af flere ærede Talere og allerlidst af det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 1ste Valgkreds (Sylv. Sørensen) — ogsaa gjøre Forskjel i Beregningen. Naar man holder sig til Hartkornet som Grundlag for den Indtægt, man vil udfinde, vil den høitærede Finantsminister dog vistnok indrømme mig, at to Lønder Hartkorn, hvoraf den ene ligger paa eet Sted og den anden paa et andet Sted, ikke ere lige gode. Der kan være en himmelvid Forskjel; den ene Lønde kan være dobbelt saa god som den anden. Jeg er af den Formening, at den høitærede Finantsminister, naar han omsætter Indtægten til Byg, hovedsagelig har lagt Vægt paa Hartkornet. For den virkelige Værdi, der udfindes, er Hartkornet Grundlaget, saaledes forstaaer jeg det, men det er en Feil. Den kan vistnok senere rettes, men det er det, hvorpaa min Tvivl har været begrundet.

Da Ingen yderligere begjærede Ordet, fattedes Sagens Dvergang til den anden Behandling under Afstemning og

vedtoges enstemmig med 76 Stemmer.

J. A. Hansen: Jeg foreslaaer denne Sag henvisst til det Udvalg, der er nedsat